

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Buk lesní

VY_52_INOVACE_75

Vzdělávací oblast: člověk a příroda

Vzdělávací obor (předmět): Praktika z přírodopisu

Ročník: 6., 7.

Buk lesní - Fagus sylvatica L.

Strom s rovným válcovým kmenem. Koruna je kulovitá. Buk dosahuje výšek kolem 35-40m a průměru kmene 1,5m. Dožívá se maximálně 200 – 400 let.

Kůra nápadně hladká, tmavá, tenká a šedá.

Pupeny jsou špičaté a světle hnědé s četnými šupinami.

Listy jsou eliptické, celokrajné, na okraji zvlněné, zašpičatělé. Na podzim se listy nápadně barví nejdříve žlutě - pak červeně až tmavohnědě.

Květy samčí rostou v dlouze stopkatých svazečcích, samičí květy po dvou v červenavé číšce porostlé chlupatými, později dřevnatějícími výrůstky.

Plody jsou trojboké nažky uzavřené v dřevnaté číšce otvírající se čtyřmi chlopněmi – bukvice.

Kořenový systém je srdčitý, pod povrchem vyhání buk silné kořeny všemi směry.

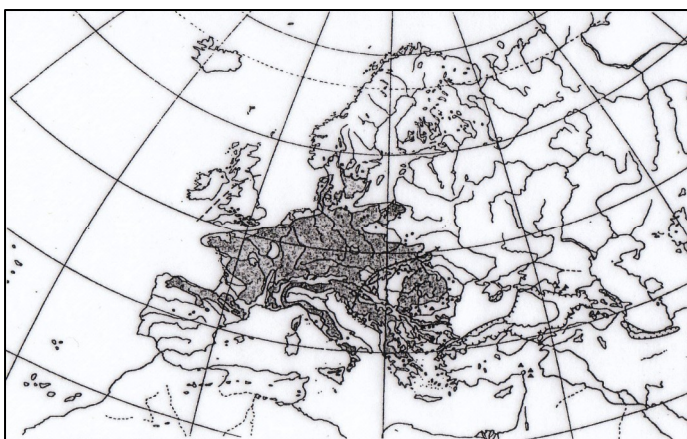

Ekologie

Buk je dřevina snášejší i silný zástin. Na příznivých stanovištích vytlačuje většinu ostatních dřevin, vznikají čisté bučiny. Má střední nároky na vláhu v půdě. V letním období vyžaduje dostatek srážek a dostatečnou relativní vlhkost vzduchu. Roste skoro na všech druzích hornin. Boku vyhovuje mírné oceánské klima, je citlivý na pozdní mrazy.

Význam

Buk je naší nejdůležitější hospodářskou listnatou dřevinou. Cenné dřevo dává jen hladká část kmene, ostatek se zpracovává na palivo. Bukové dřevo se používá na výrobu náradí, parket, bednářské a modelářské práce. Staré buky jsou běžnou ozdobou zámeckých parků. Bukvice jsou potravou různých zvířat.

Rozšíření

Buk je dřevina s těžištěm rozšíření v západní a střední části Evropy. Celé naše území leží uvnitř evropského areálu buku, a tak je tato dřevina doma ve všech středohořích a horských oblastech hercynské i karpatské části státu.

Pracovní list k praktické výuce v arboretu

- listnaté stromy

1) Doplň jména vyobrazených listnatých stromů (využij poznatky z informačních tabulí v arboretu):

.....

.....

2) Vyber správnou odpověď (využij poznatky z informačních tabulí v arboretu):

Lípa srdčitá

- a) plod - kulovité, dřevité, šedozelené, lysé, asi 6 cm široké oříšky
- b) křídlaté pukavé nažky

Habr obecný

- a) jedná se o strom rostoucí převážně v teplých jižních oblastech
- b) je odolný proti klimatickým výkyvům

Buk lesní

- a) plod trojboké nažky uzavřené v dřevnaté číšce otvírající se čtyřmi chlopněmi – bukvice
- b) plody jsou ochmýřené a roznášeny větrem

Dub zimní

- a) dřevo měkké, využití na řezbářské práce
- b) použití jako stavební dříví, nábytek, sudy, vodní stavby

3) Doplň (využij poznatky z informačních tabulí v arboretu):

.....

.....

.....

.....

Pracovní list k praktické výuce v arboretu

- listnaté stromy

1) Doplň jména vyobrazených listnatých stromů – využij poznatky z informačních tabulí v arboretu

bříza bělokorá

buk lesní

2) Vyber správnou odpověď (využij poznatky z informačních tabulí v arboretu):

Lípa srdčitá

a) plod - kulovité, dřevité, šedozelené, lysé, asi 6 cm široké oříšky

b) křídlaté pukavé nažky

Habr obecný

a) jedná se o strom rostoucí převážně v teplých jižních oblastech

b) je odolný proti klimatickým výkyvům

Buk lesní

a) plod trojboké nažky uzavřené v dřevnaté čišce otvírající se čtyřmi chlopněmi – bukvice

b) plody jsou ochmýřené a roznášeny větrem

Dub zimní

a) dřevo měkké, využití na řezbářské práce

b) použití jako stavební dříví, nábytek, sudy, vodní stavby

3) Doplň (využij poznatky z informačních tabulí v arboretu):

buk lesní

dub zimní

javor mléčný

vrba jíva

Kontrolní otázky pro žáka: (buk lesní)

1) Jak se nazývají plody buku lesního ?

.....

2) Zakroužkuj správnou odpověď - je pravda , že plody jsou ochmýřené? ANO NE

3) Podtrhni správnou odpověď - bukové dřevo je hodnoceno jako:

- a) tvrdé dřevo
- b) měkké dřevo

4) Vyjmenuj lesní zvěř, která plody buku využívá jako potravu:

.....

.....

.....

Kontrolní otázky pro žáka – odpovědi: (buk lesní)

1) Jak se nazývají plody buku lesního ? - **bukvice**

2) Zakroužkuj - je pravda, že plody buku lesního jsou ochmýřené ? ANO **NE**

3) Podtrhni - bukové dřevo je hodnoceno jako :
a) **tvrdé dřevo**
b) měkké dřevo

4) Vyjmenuj lesní zvěř, která plody buku využívá jako potravu:

veverka
prase divoké
srnec obecný
jelen lesní
daněk skvrnitý

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt EU peníze školám Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Metodický list

Název materiálu: **Buk lesní**

Zdroje: COOMBES A.J., STROMY, Vydavatelstvo Osveta, Martin Czech edition, 1996
KREMER B.P., STROMY, Knižní klub ve spolupráci s nakladatelstvím Ikar
Praha, 1995
Informační tabule, Mendlova univerzita v Brně, ŠLP Masarykův les Křtiny,
arboretum

Druh materiálu: Materiál pro praktickou výuku v arboretu.

Anotace: Materiál je určen k praktické výuce v přírodních podmínkách (v arboretu).

Očekávané výstupy: Vztah k přírodě, její ochraně. Využívání teoretických poznatků v praxi, materiál k pracovním listům.

Klíčová slova: Strom, kůra, pupeny, listy, květy, plody, kořenový systém, ekologie, význam, rozšíření

Autor: ing. Eva Voborná
ZŠ Žďár nad Sázavou, Palachova 2189/35, příspěvková organizace

Datum: 7.1. 2012

Určeno pro: 6.,7. ročník základní školy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Praktika z přírodopisu

Tematický okruh: Stromy - listnaté